

Yurtdışında faaliyet gösteren bir gazete için verilecek muhabirlik hizmetinden elde edilecek döviz cinsinden ücretin nasıl vergilendirileceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 95-411
Tarih	02.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 95-411

02/02/2012

Konu : Yurtdışında faaliyet gösteren bir gazete için verilecek muhabirlik hizmetinden elde edilecek döviz cinsinden ücretin nasıl vergilendirileceği.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, Türkiye'de elde edilen herhangi bir geliri yada ofisi olmayan bir Japon gazetesi için muhabirlik yapacağınızı ve muhabirlik hizmetinden dolayı ücretin döviz olarak yurt dışından geldiğini belirterek, ücret olarak alınan dövizin şahsınız ve gazete için vergiye tabi olup olmadığı konusunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1 inci maddesiyle gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabi tutulmuş olup, gelirin bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarı olduğu belirtilmiştir. Kanunun 3 üncü maddesinin 1 numaralı bendinde ise, Türkiye'de yerleşmiş olan gerçek kişilerin Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden tam

mükellefiyet esasında vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 4 üncü maddesinde;

"Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:

1. İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medenin 19 uncu ve müteakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir.);

2. Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.)"

hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, ikametgahı Türkiye'de bulunan veya bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturan gerçek kişiler Türkiye'de yerleşmiş sayılacaklarından, elde ettikleri gelirlerin tam mükellefiyet esasına göre gelir vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Aynı Kanunun 7 nci maddesinde ise;

"Dar mükellefiyete tabi kimseler bakımından kazanç ve iradın Türkiye'de elde edildiği aşağıdaki şartlara göre tayin olunur;

...

3- Ücretlerde :

a) Hizmetin Türkiye'de ifa edilmiş veya edilmekte olması veya Türkiye'de değerlendirilmesi;

...

Bu maddenin 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 7 nci bentlerinde sözü edilen değerlendirmeden maksat, ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa, Türkiye'de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya karından ayrılmasıdır.",

61 inci maddesinde ise, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, "Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 01.01.1995 tarihinden itibaren uygulanmaktadır.

Japonya mukimi gazeteye bir hizmet akdine bağılı olmaksızın bağımsız olarak verdiğiniz muhabirlik hizmeti karşılığı elde ettiğiniz gelirin anılan Anlaşma'nın 14 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Anlaşma'nın 14 üncü maddesinin 1 ve 2 nci fıkralarında;

"1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip değilse veya bu diğer Akit Devlette, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, toplam 183 günü aşacak bir süre veya süreler için kalmazsa yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer söz konusu kişi, bu diğer Akit Devlette sabit bir işyerine sahip olur veya bahsedilen süre veya sürelerde bu Akit Devlette kalırsa, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen veya bahsedilen süre veya sürelerde diğer Akit Devlette elde edilen gelir, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütölen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra, doktorların, avukatların mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, Türkiye mukimi olarak Japonya mukimi gazete için Türkiye'de ifa ettiğiniz muhabirlik hizmeti karşılığı elde ettiğiniz gelirler, yalnızca Türkiye'de ve iç mevzuat hükümlerimize göre vergilendirilecektir.

Diğer taraftan, Japonya mukimi gazeteye verdiğiniz muhabirlik hizmetini bir hizmet akdi kapsamında ifa etmeniz halinde, elde ettiğiniz ücret geliri anılan Anlaşma'nın 15 inci maddesi kapsamında değerlendirilecektir.

Anlaşma'nın 15 inci maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları;

"1. 16, 18, 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Akit Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, bu diğer Akit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin bu diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir."

hükümleri yer almaktadır.

Anılan madde hükümlerine göre, Türkiye mukimi olarak Japonya mukimi gazete için Türkiye'de ifa ettiğiniz muhabirlik hizmeti karşılığı elde ettiğiniz ücretler, Anlaşmanın 15 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre yalnızca Türkiye'de ve iç mevzuat hükümlerimize göre vergilendirilecektir.

Öte yandan, dilekçenizde, Türkiye'de elde ettiği bir geliri bulunmadığı belirtilen Japonya mukimi gazete için Türkiye - Japonya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması kapsamında değerlendirilecek herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Japonya'da mukim şirketçe tarafınıza yapılan ödemelerin ücret kapsamında değerlendirilerek Türkiye'de gelir vergisine tabi tutulması, ödemelerin doğrudan doğruya yurtdışından yapılması halinde ise bu ücretlerin Gelir Vergisi Kanununun 95 inci maddesine göre yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 123 üncü maddesi uyarınca tam mükellefiyete tabi mükelleflerin yabancı memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratlardan mahallinde ödedikleri benzeri vergiler, Türkiye'de tarh edilen Gelir Vergisi'nin yabancı memleketlerde elde edilen kazanç ve iratlara isabet eden kısmından anılan maddede açıklanan usul ve şekle uyulmak kaydıyla indirilebilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.